



У кожній справі є люди, які своїми ідеями, своїм горінням роблять її особливою. Саме до таких людей належить директор Кіровоградської ОУНБ ім. Д.І. Чижевського, заслужений працівник культури України Олена Миколаївна Гаращенко, яка внесла в розвиток бібліотечної справи багато нового, а бібліотеку зробила відомою не тільки в Україні.

Свою бібліотечну діяльність Олена Миколаївна розпочала в цій книгозбірні в 1974 році, маючи за плечима вищий педагогічний навчальний заклад (факультет іноземних мов) та три роки педагогічної роботи. Працювала спочатку бібліотекарем відділу міського абонементу, а згодом – старшим бібліотекарем відділу літератури іноземними мовами. Бібліотечна справа її захопила, тож по закінченні в 1985 році Київського державного інституту культури Олена Гаращенко протягом 10 років займає посаду завідувачки відділу літератури іноземними мовами. За рівнем роботи відділ стає одним із кращих у бібліотеці, добре відомим та популярним серед читачів.

У 1994 році вона виграла конкурс серед бібліотекарів України на стажування в Бібліотеці Конгресу США і була однією з 12 бібліотекарів із країн Центральної Європи, які пройшли тримісячне навчання в найбільш прогресивній і потужній бібліотеці світу.

З того часу О. Гаращенко ще кілька разів стажувалась у бібліотеках та громадських організаціях у США, одержавши перемогу в кількох міжнародних конкурсах.

Висока ерудиція, постійний творчий пошук, ініціативність, уміння працювати з людьми – ці якості сприяли зміцненню авторитету Олени Миколаївни та спонукали керівництво області запропонувати їй у 1996 році посаду заступника директора, а в 1998 році – директора бібліотеки.

Займаючи ці посади, О. Гаращенко організовує нові важливі структурні підрозділи бібліотеки: відділ автоматизації та комп'ютерних технологій, відділ маркетингу, реклами та координації масової роботи, відділи краєзнавства, рідкісних і цінних документів.

Вона вважає, щоб створити сучасну бібліотеку, яка є центром знань, інформації, культури, потрібен вірний вибір пріоритетів, тобто наявність професійного бачення стратегії подальшого життя установи. Це – інформатизація бібліотеки, вироблення нових інформаційних продуктів і послуг та організація доступу до них; мобілізація інтелектуального потенціалу працівників на проектну діяльність для залучення додаткових коштів; організація безперервної бібліотечної освіти; бібліотечний менеджмент та розроблення комплексної системи послуг нового рівня для забезпечення інформаційних потреб громадян; орієнтація на регіональний ресурс.

Олена Миколаївна послідовно і наполегливо продовжує ініціювати, захищати і очолювати низку проектів, у тому числі міжнародних. Так, у 1998 р. – це був Міжнародний проект професійного розвитку українських та латвійських бібліотекарів “10+10” з удосконалення системи безперервної освіти бібліотекарів за міжнародною програмою

професійного розвитку спеціалістів бібліотек Латвії і України. Також було отримано гранти від Всесвітнього жіночого фонду на створення першого безкоштовного Інтернет-класу для жителів м. Кіровограда. Ряд проектів з удосконалення сучасних бібліотечних технологій і комп'ютеризації бібліотеки успішно захищені у Міжнародному фонді “Відродження”, завдяки чому бібліотека має понад 70 потужних комп'ютерів.

Олена Миколаївна постійно приділяє увагу організаційно-методичній роботі, дбає про впровадження інформаційних технологій не лише в обласній бібліотеці, а й у бібліотеках Кіровоградщини.

Завдяки розробленому та очолюваному нею проекту “Мережа громадянської освіти” Кіровоградська ОУНБ ім. Д.І. Чижевського протягом останніх 4 років відкрила на базі центральних районних та міських бібліотек 15 Інформаційно-ресурсних центрів (ІРЦ), яким було безкоштовно надано комп'ютерну техніку та Інтернет-зв'язок, бібліотечки правової літератури. Послугами ІРЦ вже скористалися близько 20 тис. осіб.

Вивчення Оленою Миколаївною прогресивного бібліотечного досвіду, постійне вдосконалення професійних знань знайшли своє відображення в успіхах та здобутках очолюваної нею бібліотеки. Уперше в Україні тут запроваджено професійну українізовану автоматичну бібліотечну систему ІРБІС; створено он-лайн каталог (<http://opac.library.kr.ua>). Вже п'ять років діє веб-сайт ОУНБ, який є одним із найпотужніших бібліотечних сайтів України, перш за все, через значну кількість цифрових книг з фондів бібліотеки. Щороку сайт відвідують

понад 100 тис. користувачів.

Великою популярністю у мешканців обласного центру користується потужний сучасний Інтернет-центр, відкритий завдяки проекту LEAP. Значним доповненням до традиційного краєзнавчого ресурсу став Регіональний інформаційний портал “Кіровоградщина” (<http://kr.ua>).

Бібліотекою створено, поки що єдиний у СНД WAP-сайт (<http://wap.library.kr.ua>), за допомогою якого користувачі з мобільного телефону чи кишенькового комп'ютера мають доступ до мережевих сервісів бібліотеки звідусюди, де діє покриття мобільного оператора зв'язку. Кіровоградська ОУНБ ім. Д.І. Чижевського є керівником та засновником проекту з організації Центрально-українського кооперативного каталогу (ЦУКК), який сьогодні налічує 10 учасників.

Серед послуг, які з'явилися нещодавно, – виконання “віртуальних довідок”, а також діяльність при бібліотеці “Юридичної клініки” – центру безкоштовної правової допомоги соціально незахищеним верствам населення, створеного бібліотекою спільно з міським управлінням юстиції та Кіровоградським юридичним інститутом внутрішніх справ.

У січні 2004 р. О. Гаращенко представляла Україну в Бельгії на започаткуванні проекту Європейської Комісії КАЛІМЕРА “Використання в культурі: місцеві заклади як посередники в організації доступу до електронних ресур-



сів”, завдяки чому Кіровоградська ОУНБ ім. Д.І.Чижевського стала партнером проекту від України, а Олена Миколаївна – його керівником.

Реалізація цього проекту поклала початок творчій співпраці бібліотеки з обласним краєзнавчим музеєм та Державним архівом Кіровоградської області. Зокрема, в 2005 році за ініціативою О. Гаращенко спільними зусиллями трьох установ було організовано та презентовано унікальні за формою та змістом виставки “Автограф війни” (до 60-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні) та “Корифеям українського театру присвячується” (до 150-річчя українського професійного театру), які викликали неабиякий резонанс в обласному центрі.

Громадська діяльність Олени Миколаївни пов’язана зі створенням Кіровоградської регіональної бібліотечної асоціації, яку вона очолила в 1997 році і представляла на міжнародних бібліотечних конференціях Американської бібліотечної асоціації (1996-1998), ІФЛА (2000), і т. ін.

Як лідер жіночого руху в 1997 році О. Гаращенко виграла конкурс на участь у міжнародному стажуванні з питань розвитку громадянського суспільства для неурядових організацій, яке проходило у США. Побачене й почуте її захопило, тому, повернувшись додому, організувала з колегами по роботі обласну інформаційну службу з актуальних питань жіноцтва (ОЖІС), діяльність якої спрямована на захист прав жінок.

Бібліотека – постійний учасник щорічних Кримських конференцій, на яких і сама Олена Миколаївна, і колеги ви-

ступають з цікавими та змістовними доповідями.

Значний внесок у розвиток бібліотечної справи в Україні та області О. Гаращенко знайшов гідну оцінку в суспільстві – вона неодноразово відзначалася подяками, грамотами та почесними грамотами Кабінету Міністрів України, Міністерства культури і туризму України, обласної державної адміністрації, управління культури і туризму облдержадміністрації.

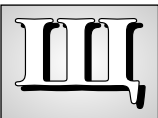
Визначними на події для Олени Миколаївни були 2004 рік, коли вона отримала Диплом “Кращий директор обласної універсальної наукової бібліотеки”, а також 2005 – ювілейний для неї рік, коли одержала звання “Заслужений працівник культури України”.

Завжди переповнена новими ідеями та творчими задумами, Олена Миколаївна Гаращенко була і є справжнім лідером свого колективу, здібним, вимогливим до себе та підлеглим керівником, здатним створити в бібліотеці творчу атмосферу, утримати біля себе відданих справі людей, розкрити в них творчий потенціал.

Ось така вона – яскрава особистість, цілеспрямована і наполеглива, розумна і вольова жінка, тож колектив щиро бажає Олені Миколаївні доброго здоров’я, щасливого і творчого довголіття, сімейного затишку!

*Колектив Кіровоградської ОУНБ  
ім. Д. І. Чижевського*

## ПОКЛИКАННЯ – БІБЛІОТЕКА



ОДНИНИ центральною вулицею села Івахни Монастирищенського району, що на Черкащині, поспішає до Будинку культури жінка, яку добре знають всі жителі. Це завідувачка сільської бібліотеки Галина Леонідівна Свінціцька, людина з великої літери, що відає улюбленій бібліотечній справі всі свої знання, вміння і талант.

Народилася вона в цьому ж селі в хліборобській родині. З молоком матері увібрала у свою душу велику любов до книг та читання. А коли потрібно було вибирати професію, твердо вирішила стати бібліотекарем. Після закінчення Кіровоградського культурно-освітнього училища пішла працювати у сільську бібліотеку.

Галина Леонідівна – ніби добрий чарівник, прагне донести до людей весь багатий світ книги, вміє зацікавити їх цікавим твором, спонукати до пізнання нового. Це освічена, мудра та чуйна жінка, до якої нерідко йдуть і за порадою. А ще вона – справжній патріот свого рідного села, робить усе, щоб життя вирувало в ньому, було цікавим, влаштовуючи різноманітні заходи у бібліотеці.

Сьогодні бібліотека стала культурно-інформаційним центром села. Її фонд складає близько 7 тис. книг, користувачами є 700 селян, з них 145 осіб – діти; за рік книговидача становить понад 10,7 тис. прим. документів, із них близько 3 тис. – література для дітей.

За допомогою сільської Ради та дирекції місцевого сільського господарства бібліотека забезпечується періодичними виданнями. Для школярів відкрито кімнату юного читача. До послуг дітей – довідкові видання, різноманітні добірки літератури, які допомагають підготуватися до уроків, цікаво і корисно провести дозвілля.

*Е. Ільїна*

Традиційним

стало проведення у книгозбірні уроків бібліотечної грамотності. З метою збереження книжкового фонду та фонду підручників відбуваються акції “Відремонтуй книгу в бібліотеці” та “Живи, книго!”. Цікаво проходять Тижні дитячої та юнацької книги, різноманітні заходи, присвячені краєзнавчій тематиці та здоровому способу життя, зустрічі з цікавими людьми-односельцями.

Діти обожнюють свого бібліотекаря. А вона, у свою чергу, як дбайливий садівник, робить все від неї залежне, щоб з маленького росточку згодом виростло плідне дерево, і разом з учителями працює з дітьми, виховуючи майбутніх громадян України.

Поєднуючи традиційні та інноваційні форми роботи, Галина Леонідівна заохочує своїх односельців до читання. У нелегкі часи, які всі ми зараз переживаємо, коли приміщення бібліотеки взимку не отоплюється, коли немає грошей на систематичне комплектування книжкового фонду, придбання комп’ютерної техніки, Г. Свінціцька робить усе можливе, щоб кожний читач, йдучи до бібліотеки, був впевнений, що отримає там кваліфіковану допомогу, знайде необхідну інформацію. У взаєминах із читачами у книгозбірні панує атмосфера взаємного довір’я і поваги.

Галина Леонідівна виконує безліч обов’язків, адже вона – депутат сільської Ради, її визнано кращим бібліотечним працівником району, нагороджено численними грамотами. І водночас ця чудова жінка залишається лагідною мамою і бабусею, вправною господинею – на все у неї вистачає сил. Бібліотека ввійшла в життя Галини Леонідівни Свінціцької з юності, і ось уже 33 роки це не просто місце її роботи, а розрада для душі, сенс життя.